

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Dubitatio VIII. Quænam pertineant ad viam unitivam paßivam, tam partis
cognoscitivæ, quam appetitivæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Resolutio 79.

DUBITATIO VIII.

Unus anima ad DEVM in qua consistit perfectio via unitiva, etiam invenitur in via unitiva activa, & acquiritur labore & diligentia nostra, de qua unione acquista, prater ea quae dicta sunt in causa, videatur quod dicitur in I. p. q. 17. dub. 1. & 2.

Ad hanc unionem activam seu acquisitam essentialiter periret propositum, quod vocant Seraphicum, faciendo semper quidquid intelligitur esse perfectius, & conformius divinae voluntati, hic & nunc: quod definit noster Hermanus a sancto Norberto in suo Cibo solido libro 7. capite 1. Est propositum ardens & efficax in fundo cordis appetitiva diligentia super omnia divinae voluntatis executionem universaliter in omnibus, etiam non praecipit.

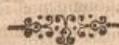
Quod ibidem sic explicat: dicitur propositum ardens, & efficax, id est, tam ardore, ut sit efficax & omnino plenum, & non tantum ineficax, dicitur in fundo cordis seu voluntatis, quia non ex aliqua pertransiente passione, vel ignorantia, sed prolus voluntarie ex electione, & industria. Dicitur appetitiva diligendi executionem divinae voluntatis super omnia, quia non est necesse ut intensive leu scitiva & suavitenterudine magis diligatur, sed appetitiva, & quasi in-balance appensum hoc bonum magis preponderet quam omnes creature. Dicitur universaliter ut comprehendat non solum precepta, sed consilia.

Si obijcas aliquid confitum potest esse per Objicitur. factus secundum se & quasi in abstracto, quod tamen hic & nunc non conveniat nec liceat exerciri, verbi gratia, intrare Religionem, qui jam est matrimonio conjunctus, & manente conforitate in seculo, &c. ergo non semper convenit propositum faciendo quod perfectius est. Resp. concedo iorum, sed nihil contra nos, quia loquimur non de perfectiori in abst. acto, sed huc & nunc inspectis circumstantiis, & quod est conformius divinae voluntati respectu mei. De quibus raman late disputat idem Auctor, ubi possum: videui. Et omnia comprehenduntur in definitione hujus unionis activa, quam affect Seraphica Mater in mansione 1. capite tertio, non habere voluntatem nisi ligata voluntati divinae.

Resolutio 80.

Signum hujus unionis est perfectius amor proximi: quem quidem amorem esse reductivum & activum, dicitur in docum. 14. & de quatuor modis amandi proximum, in docum. 61.

Quod autem amor proximi sit signum praeditae unionis, doctrina est Seraph. Matris loco citato ex mans. 5.

Quanam pertineant ad viam unitivam passivam, tam partem cognoscitivam quam appetitivam.

Resolutio 81.

Ad partem cognoscitivam in via unitiva passiva pertinent contemplationes mysticae Theologia infusa, quarum triplex est gradus.

De mystica Theologia quid sit, & quomo. Quid sit do dividatur in acquisitam & infusam, constat ex Theologia 1. p. 2. quest. 2. procm. usque ad quest. 9. Hanc mystica, autem contemplationem pertinet ad viam unit. & quoniam passivam patet: quia in hac via ultima & so dicitur perfectissima, perfectissimae eriam contemplationes debent inveniri, quae esse mysticas Theologias, per omnes soos gradus diximus 1. p. ubi supra.

Resolutio 82.

Primus gradus mysticae Theologie infusa est contemplatio pura, & ingressus ad divinam caliginem.

Quid sit contemplatio pura, diximus 1. part. quest. 5. De qua etiam in docum. 4. & docum. 19.

Resolutio 83.

Secondus gradus mysticae Theologie infusa est contemplatio in caligine divina.

De contemplatione in caligine diximus 1. part. quest. 9. procm. & de caligine divina in quest. 1. M. T. & quomo in caligine mentis ea reperitur splendoribus. q. 10.

Resolutio 84.

Tertius & supremus gradus mysticae Theologie, qui absolute solet appellari Theologia mystica, illa est qui procedit ex noticia experimentalis voluntatis unitae.

De hoc tertio gradu egimus 1. part. quest. 9. procm. & quod sit fastigium mysticorum oculorum in quest. 3. M. T. Quod non consistat in solo actu voluntatis, diximus quest. 13. Quomodo anima in illa non desinat operari, quest. 12. an dicendum sit proprie Theolog. myst. diximus q. 11.

Resolutio 85.

Ad omnes istos gradus Theologie mysticae solent insinuari species intelligibiles, prater lumen ad contemplandum, quod in duobus primis gradibus solet esse donorum Spiritus sancti, in ultimo lumen est superius per modum transfeunt, & veluti participatio luminis gloriae.

De istis speciebus videantur que diximus quest. 8. per totam, ubi in dub. 7. disputatur an essentia divina per modum speciei concurrit ad istum ultimum gradum? & de infusione specierum in unione habituali, diximus in docum. 53.

Refo-

Civitatis in via nostra papa
laciones mysticae Theologie.
gradus.
logia quidam, & opero
istam & infidem, confundam
nusque ad quidam. Hoc
nem perinde ad viam nisi
quia in hac via libet &
scilicet enim ostendere
iri, quae est viae cuius
or gradus dicitur i.e. de

Theologia mystica
ingressus ad dominum
lato papa, dicitur i.e.
in docim. 4. & docim.

gradus mysticae Theologie
dari Theologianam, &
ria experimentalis nomen
egimus i.e. quod
aliquid mysticum in
A. T. Quod non contineat
diximus quidam. Quod
debet operi, quod
pote Theolog. myst. in

Theologia mystica
legibiles, patribus
in duas primas gratias
s sancti, velut in
anserunt, & relati par
videantur que dico
bi in dub. 7. dispon
modum specie concord
am? & de infinito oper
i, diximus in docim.

& Resolutionum mysticarum.

Resolutio 86.

Ex parte affectiva voluntatis correspondentibus gradibus mysticae Theologie, tres gradus unionis erant passiva seu infusa, ut ut primo gradus qui est contemplatio pura, correspondet primus gradus unionis cuius actus sunt breviores, & dicuntur a Seraphica Matre visitationes sponsi: secundo autem gradu, qui est contemplatio in caligine, correspondet secundus gradus unionis, in quo celebrentur sponsalia: tertio tandem gradus mysticae Theologie correspondet tertius & supremus gradus unionis, qui remanet habituatu, & in quo celebrantur matrimonium spirituale.

De istis unionibus. & quomodo fiante, & de correspondientia eorum respectu contemplationis videantur dicta in 1. part. quest. 17. & duobus seq.

Resolutio 87.

In hoc statu principaliter exercentur actus, seu aspirationes analogicae, ideoque appellantur etiam desideria extatica, & contactus divinitatis, quibus anima in contemplatione mystica Theologie elevatur ad DEUM per amorem quamdam ferventissimum, ad quem specialiter moverat ab ipso; & sine aliquo medio DEUM velut tangit, qui quidem actus jam pertinent ad ipsam unionem. Licer enim hoc nomen actus seu aspirationes analogicae jam extendatur ad quoslibet actus amoris breves, quos appellamus affectiones cordis, & orationes ejaculatorias, qui in quolibet statu possunt exerceri proportionabiliter, attamen per antonomasiam ad illos divinos contactus, & actus amoris unitri, & extatici principaliter significando possumus.

De nomine analogiae vide que diximus in documento secundo. Licer enim ibi non specialist agat sanctus Doctor de istis actibus analogicis, bene tamen possunt ad illos revocari que ibi dicta sunt. Hos vero actus breves amoris valde conducere ad unionem & perfectionem consequendam, si frequenter exercentur, docent communiter A. A. Mytlici. Et quavis sint magis proprii viae unitivae, tam activae, quam passiva, in alii etiam viis valde proficie exercentur debita proportione servata: ita ut in via purgativa magis exercantur illi, qui ad purgationem animae conducere possint, verbi gratia, O pater amansime peccavimus eslam & coram te, non sum dignus vocari filius tuus. O Domine Pater, & Redemptor ponite me peccasse contra te: O unum mille mortuorum essem, priuolum te offendisse, &c. In via illuminativa magis conducunt illi qui ad terrena despicienda, virtutes adquirendas, & Christum imitandum inserviant, verbi gratia, O amator hominum, quando e solum sequar, & omnia contemnam 1. O exemplar uitatum, quando ad imaginem tuam conformabor 1 &c. In via unitivalli, qui magis ad unionem amoris alliscunt, verbi gratia, Quid mihi est in celo, & a te quid volui super terram? nihil aliud praeter te Domine, &c.

Resolutio 88.

Huc etiam pertinent gradus amoris supra recessus a sancto Doctore, licet enim ex industria, & applicatione nostra exerceantur in via unitiva altera: in ista passiva ex particulari motione Spiritus sancti ardentes & efficacius exercentur.

De gradibus amoris agitur in docim. 14. Rusbro-Non tamen eodem modo numerantur & nomi- chius se- nantur ab A. A. mysticis. Nam Joannes Rusbrochius de gradibus amoris libell. 1. septem nisi gradus distinguuntur. Primum est bona voluntas. Secundus divinis cunctis voluntaria paupertas. Tertius, castitas amoris, Quartus, humilitas. Quintus, DEI honestem appetere. Sextus, clara & dilucida contemplatio cum puritate & nuditate. Septimus, mystica & suprema contemplatio in unione fruictiva, &c.

D. Bernardus decem enumerat. 1. Lan. S. Ber- guere utiliter. 2. Quereret DEUM incessanter. 3. Operari indeclineanter. 4. Sustinere in- ponit de- fatigabiliter. 5. Apperere impatiens. 6. cor- cem. re: velociter. 7. audere vehementer. 8. a- stringere indissolubiliter. 9. ardore suavitate. 10. assimilari totaliter. Quos explicat D. Thom. o/pulc. 61. N. V. P. Joannes à Cruce libro 2. B.P.N. noct. cap. 19. & 20. & nos in catena mystica Pro- Joannes à Cruce.

Richardus sancto Victore de grad. charit. cap. 2. alio tendit, ex quo & aliis A. A. decem gra- gradis collegit P. Alvarez de pace tom. 3. l. 5. p. 2. c. 1. 1. est amor dulcis. 2. amor fortis. 3. amor li- ber. 4. amor insatiable. 5. amor incessabilis. 6. amo- insuperabilis. 7. amor vulnerans. 8. amor li- gans. 9. amor languidum faciens. 10. amor dese- dum faciens & sensum derelinquent.

Quae omnia explicare & concordare non lu- bet modo, cum S. Dionysii mentem sequi profi- teamur. Ad cajus quinque gradus amoris rever- tendo mihi videatur sic intelligi posse: ut 1. gradus tempore amoris mobilis dicatur, cum jam incipit vi- vete non solum habilitas per charitatis habi- tum, sed actualiter per desiderium exteriorum, & moratur in DEUM. 2. qui est amor incessabilis, quando jam majori frequentia, & quasi continuat- te in hac via possibili, DEUM semper atendar, & intendat. 3. amor calidi, cum jam calor amo- ris foisi exit per opera, ut facile possit ab aliis co- gnosci cordis calor, immo etiam alios calescere possit, & ad DEUM allucere. 4. amoris acutus: qui omnia penetrat & pervadit, ut solum DEUM ameri, & in illo solo deinceps. 5. amoris superfervidus, quo non solum alia omnia sed nos ipsos tenui- mus: nec jam de quiete, nec jam de gloria valde solliciti, sed de solo DEI honore corantes.

Ubi advertendum est amorem acutum variis Notan- nonimis appellari a Mysticis, jam enim dicitur dum. amor loquacis, ut ex Hugo vidimus in expo- sitione docim. 1. 4. jam amor sapientis. ut ipse etiam ibi explicat, quomodo etiam D. Th. 2. 2. q. 49. 1. 2. ad 2. vocat donum intellectus acuta perspectio divinorum. Dicitur etiam amor fameli- cus, quomodo explicantur imperius illi amoris, quibus animis disponit proxime ad unionem; de quo videatur N. Josephus à JESU MARIA 2. p. introit. lib. 1. c. 8.

Simili est amor superfervidus aliquando dicitur vulnerans, ut quando Seraphim vulneravit cor Se- raphicae Matris, iamquam dispositio ad secun- dum

dùm gradum unionis ecclasticae, ut explicatur ab eodem A.l.2.c. 8. & 7. Aliquando vero ipsum amor super fervidus vocatur *cauterium seraphicum*, quod est veluti gradus superior ejusdem amoris super fervidi, & disponit animam ad unionem habitualis. De quo videatur idem A.l.2.c. 17. ubi etiam dicitur quomodo iste gradus vocetur ab aliquibus tertius & supremus amoris violenti.

Cum autem in ordine ad varios gradus unionis dentur quatuor vel quinque gradus amoris impetuosi. Primi impetus qui sunt in partefinitiva, & ideo possunt & debent cohereri ne salutem offendantur. Videntur mibi pertinere ad amorem *calidum*, utpote qui in corpore & fortis magis sentitur. Secundi & tertii impetus appellantur ab A.A. citatis gradus amoris acuti & famelici proper rationem D.Thom. 1.2.q.33.a.2. Quarti autem impetus sunt amoris acuti vulnerantis: quini denique amoris super fervidi, ut jam diximus.

Resolutio 89.

Hic etiam magis inveniuntur effectus illi amoris humanum ecstasie, & raptus omnium sensuum. Et etiam intellectus ad visiones intellectuales. Qui quidem raptus sicut admodum breves in primo gradu unionis, in secundo sunt majores, frequentiores, & maxime proprii: & in tertio, qui est unionis habitualis licet raptus sint rarissimi, & minus violenti, toto tamen tempore, quo durat unio habitualis, quod solet esse usque ad finem vita, persistit anima in ecstasi quasi continua.

Quid sit ecstasis dicitur in docum. 63. de raptu quo ad sensus externos ad visionem imaginariam, quae est propria via illuminativa, dictum est suo loco in Resolutione quinquagesima nona, nunc loquimur de raptu omnium sensuum tam externorum quam internorum, qui solet esse ad visionem inuelle qualiter propriam hujus status: de quo etiam videatur questione decima procm. Quod autem unio habitualis sit continua ecstasis, dicitur in documento 63.

Objetio. Si anima in unione habituali est in continua, vel quasi continua ecstasi, semper esset elevata in DEUM per intellectum & voluntatem: ergo non posset simul attendere ad operationes exteriores, quod est contra experientiam. Prob. conseq. quia non potest intellectus in via attendere ad plura ut plura: nec proinde exercere simul viam activam cum Martha, & contemplativam cum Maria: nec posset intellectus recipere species, vel converti adphantasmata ad singularia percipienda.

Resp. neg. conseq. ad 1. prob. Respondetur cum Alberto Magno dist. Si intellectus operatur praeceps secundum virtutem suam, conced. Si addatur virtus aliqua infusa a DEO, neg. In hoc autem statu particulariter movetur a DEO ad opera exteriora convenientia, ita ut recordetur eorum quorum recordari debet, & obliviscatur quae oblitio debet; & voluntas amet, quod amare debet, & odio habeat contraria DEO: de quo videatur D.Th. 1.2.q.110.art. 4. ad 1. ubi affectus exemplum equitanis. Et N. Seraphica Mater cap. 20. vita in fine. E. N.V.P. qui hoc late explicat lib. 3. Alcenf. cap. 1. Ad 2. prob. dicimus hoc esse proprium hujus unionis ex speciali privilegio, ut simul comitentur in ea Martha

& Maria, ut experta est Seraphica Mater manifeste cap. 1. in fine. Ad ultimam, de receptione specierum, sicut nos. Josephus à JESU MARIA 2. part. introitus lib. 3. cap. 7. videatur admittere cum Taulero & aliis intellectum in statu unionis habitualis non recipere species a phantasia, nec intelligere per conversionem ad phantasmata, sicut istolam in statu innocentiae cognoscet ad modum Angelorum: tamen nec de Adamo hoc admittitur ab aliis, cum D.Thom. 1. part. quest. 9.4. art. 3. ad 1. & in 2. dist. 1. 3. quest. 1. ad 2. Nec in praesenti hoc videatur admittendum universaliter in omnibus operationibus: non tamen est inconveniens quod aliquid ita contingat non solum per infusionem speciem, sed per omnimodam abstractionem a sensibus sicut diximus de contemplatione pura, dirigente tunc a DEO alias potentias ad executionem operis.

Resolutio 90.

Ex dictis de raptibus hujus flatus constat in illo etiam dari *Revelationes intellectuales*, in quibus connumeramus aliquas humanitatis Christi aetate superiores, sicut illa, de qua loquitur nos. Seraphica M. cap. 28. vita in princ. quamvis ipsa etiam appetat imaginariam.

De istis visionibus videatur in 12. part. quest. 23. & de visione illa distincta humanitatis documentum 1. f.

Resolutio 91.

In statu unionis exercentur virtutes heroicæ, & maxime illæ que dicuntur beatitudines, & sunt fructus donorum Spiritus sancti, sicut altius virtutum infusarum dicuntur fructus Spiritus sancti.

De fructibus Spiritus sancti, & beatitudinibus videantur que diximus in Catena prop. 38. & de pace, quae est unus ex doodecim fructibus, quos enumerat Apostolus, diximus documento 72. & 73. Poneat etiam hic spectare imparabilitas illa perfectorum, de qua in documento 86.

Resolutio 92.

Debet etiam voluntas, quæ ad unionem perseverat, desiderat, remquere omnia sensibilia & intelligentia: & denique totum bonum fieri DEI.

De primo videatur in 1. p. q. 16. & de secundo, documentum 30.

SYNOPSIS

Ordinata totius Dubitationis 8. de via unitiva passiva.

Cum ad viam unitivam passivam, de qua egimus in hac octava dubitatione, pertinente tres gradus Theologæ mysticae in parte cognoscitiva; & tres gradus unionis ex parte affectiva, & euilibet ex illis correlativeat particulariter dispositio, & proprietas, ex iis quæ dicta sunt promulgatae in illius resolutionibus, non inutile erit summatur hic in fine omnia illa colligere, eo tamen ordine disposita, quo solent ut in plurimum contingere.

Post